

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus

Szőlészeti és Borászati Intézet

Szőlész-borász mérnöki levelező alapképzési szak

GRAVITÁCIÓS ELVEN MŰKÖDŐ BORÁSZATOK POTENCIÁLJA NAPJAINKBAN

Készítette: Farkas Vivien

Belső konzulens:	dr. Nagy Balázs adjunktus
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Szőlészeti és Borászati Intézet/Borászati Tanszék

Budapest

2023

Ahogy a legtöbb szakmában manapság, úgy a borászati ágazatnál is jelen vannak a megoldandó problémák, ahogyan az újabb és újabb próbatételek is, amelyekkel meg kell küzdeniük. A borászatok kénytelenek folyamatosan alkalmazkodni is, hiszen a termesztést befolyásolják a klimatikus kihívások és a változó követelményrendszer, az értékesítést pedig a változékony és éppen aktuális fogyasztói szokások. A környezettudatos borkészítésnek és szőlőtermesztésnek rengeteg előnye van. Nagyobb eséllyel tehetnek szert a pincészetek ennek köszönhetően támogatásokra és azzal, hogy hozzájárulnak a fenntarthatósághoz megnyerik a környezettudatos borfogyasztókat. A piaci igény egyre növekedni látszik az erre odafigyelő borászatok termékei iránt és ennek egyelőre csak további növekedése várható, hiszen a fiatalabb generáció már nem csak örül neki, hanem inkább elvárja és teljesen természetesnek veszi ezt az irányt.

A dolgozatban korábban már megállapítottam, hogy kutatásom során különbséget fedeztem fel a külföldi és a hazai gravitációs technológiát alkalmazó borászati üzemek között, ami alapvetően a fenntarthatóságra való törekvés mértékében mutatkozik meg. Amíg a hazai meginterjúvált borászatoktól nagyobb arányban azt a választ kaptam, hogy a feldolgozás során alkalmazott gravitációs út elsősorban a bor minőségének tökéletesítésére és a szerkezet megóvására alkalmas, addig a külföldi borászatoknál sűrűbben megemlíti a környezettudatosságot is ennek kapcsán. Ennek az oka nagy valószínűséggel, ahogy azt fentebb már említettem, hogy Magyarországon bizonyos országokhoz képest még gyerekcipőben jár a környezettudatosság és a fenntarthatóság fogalma sem olyan húzó erő, mint például Új-Zélandon. Emiatt sok itthoni borászat számára nem volt eddig annyira fontos a környezetvédelem, mint ahogyan az külföldi társaiknál már megfigyelhető.

Bár a fenntarthatóság eléréséhez kevés egyedül a gravitációs elv használata, de a költséghatékonysághoz és a környezetvédelemhez már ez is hozzájárul (akár csak a szivattyúhasználat minimalizálásával) még ha nem is olyan szinten, mint az egyéb hatékonyságot elősegítő rendszerekkel felszerelt borászati üzemek.

Annak ellenére, hogy a hazai borászatoknál talán megfigyelhető egy kis lemaradás a fenntarthatóság terén, ahogyan az a fentiekből kiderül a kezdeményezés ennek fejlesztésére már itthon is elkezdődött és a gondolkodásmód kifejezetten jó irányba halad. Ezt biztosan segíti a Tokaj-Hegyalja Egyetem és az MVM együttműködése, ahogyan a környezettudatosság irányába mozdító fejlesztésekre adott támogatások is. Ide sorolható például a napelemek felszerelése a borászatoknál és az ökológiai szőlőművelés is.

Megfelelő előkészülettel nem jelentős a kialakítás miatt jelentkező magasabb építészeti költség és optimális tervezés esetén ez meg is térülhet, mivel nem csak energiát spórolnak a

technológiával, de bizonyos borászati eszközök beszerzése egyáltalán nem szükséges. Továbbá ahogyan az a munkám folyamán már oly sokszor felmerült, ha emellé még társulnak más költséghatékonyságot fokozó rendszeres és esetleg még támogatás is, nagyon hamar megtérülhetnek a befektetések.

A gravitációs elven működő borászatok bizonyítottan nagy potenciállal rendelkeznek, hála a piacon jelenlévő tudatos borfogyasztóknak, akik érzékelik a borok között jelentkező minőségbeli különbséget. Ezenfelül amennyiben a pincészetek a technológia használata mellett még a környezettudatosság felé is nyitnak a szőlőművelés és a feldolgozás tekintetében is, szinte csak pozitív eredményekre számíthatnak gazdasági és társadalmi szempontból is. Abban az esetben pedig, ha ez megvalósul már el is mondhatják magukról, hogy fenntartható borászatnak számítanak és ezzel a dolgozat során többször megállapított ténnyel megválaszolódott a kutatásom elején feltett fő kérdés, amelyben arra voltam kíváncsi, hogy mekkora potenciállal rendelkeznek a gravitációs technológiát használó borászatok.